

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

28 juni 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de situatie van het Park van Tervuren

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de kosten voor de gewesten voortvloeiend uit de MBO voor elektrische en elektronische apparaten

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de OVAM-campagne 'Gooi de toekomst niet weg'

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verlenging door Europa van het verbod om dierlijk afval te verwerken in diervoeding

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over duurzaam beheer van bossen en een ecolabel voor hout

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 28 juni 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.03 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de situatie van het Park van Tervuren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de situatie van het Park van Tervuren.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Ik heb vroeger al een vraag om uitleg gesteld over de renbaan en het Park van Tervuren en het Zoniënwoud. Uit berichten blijkt dat men de meest minimalistische overdrachtsformule zou hanteren. Men noemt dat de maximalistische oplossing, wat erop neerkomt dat men het volledige Park van Tervuren met de vijvers van Vossem in federaal beheer zou laten, terwijl dit toch allemaal deel uitmaakt van het Zoniënwoud. Men gaat ervan uit dat het museum uit drie gebouwen bestaat, het CAPA-gebouw, het Koloniëngebouw en het museum zelf.

Het CAPA-gebouw wordt gebruikt door het ministerie van Landbouw, dat binnenkort wordt gedefederaliseerd. Ik zie niet in waarom men het CAPA-gebouw beschouwt als een deel van het park of van het museum van Tervuren. Het enige wat daar wordt bewaard is een aantal relikwieën van ons koloniaal verleden die op sterk water staan en die niet meer konden worden bewaard in de oude gebouwen van het museum.

In het Koloniënpaleis is de administratie van het museum gehuisvest, maar de rest van het gebouw wordt verhuurd voor particulier gebruik. Men kan

best, mits de nodige aanpassingswerken aan het museum zelf, die twee andere gebouwen loskoppelen van het museum.

De belangrijkste argumentatie voor het niet overnemen van het park is dat het enorm veel geld zou kosten. Er worden bedragen tot 500 miljoen frank genoemd om het park opnieuw in orde te brengen. De kosten liggen zo hoog omdat het park jarenlang slecht werd onderhouden. Ondanks de 22 miljoen frank die nu wordt besteed, is het onderhoud zeer slecht gebeurd. Sinds 1990 zijn er geen aanbestedingen meer gebeurd. Als gevolg daarvan zijn er heel veel kosten.

Uit de ramingen waarover ik beschik, blijkt dat met 150 miljoen frank het volledige Park van Tervuren in zijn oorspronkelijke staat kan worden hersteld. Dit kan worden gespreid over meerder jaren. Daaraan gekoppeld zou een jaarlijks onderhoud van 25 miljoen frank voor alles, ook voor de vijvers van Vossem, voldoende zijn.

Bij de verdeling zouden de Vaartvijvers, de Vossemvijvers en de Sint-Gertrudisvijvers naar Vlaanderen gaan. Voor het onderhoud van deze vijvers is men ook aangewezen op de federale vijvers. Het onderhoud van dit park gebeurt met zeer weinig kennis en het argument dat het veel zal kosten kan absoluut niet worden gebruikt om ze niet naar Vlaanderen over te hevelen. Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken op dit ogenblik ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, de overdracht van het Zoniënwoud bestaat uit drie dossiers : het Zoniënwoud zelf, het Park van Tervuren en het kasteel van Groenendaal. Voor de overdracht van het kasteel van Groenendaal en de onmiddellijke omgeving werd een onteigeningsbesluit genomen. Deze overdracht zit nu in de eindfase. De kadastrale gegevens van het Zoniënwoud en

Dua

het Park van Tervuren werden op 14 juni 2001 overgemaakt aan het hoofdbestuur van het kadaster, de registratie en de domeinen van het federale ministerie van Financiën. Het Zoniënwoud beslaat in dit ontwerp een oppervlakte van 2.196 hectare en het Park van Tervuren 257 hectare. De gegevens over het Zoniënwoud bevatten ook de kadastrale percelen van de renbaan en de oefenrenbaan van Groenendaal.

De volgende stap in de procedure is dat het hoofdbestuur van het kadaster de verzamelde gegevens voor controle zal overmaken aan het comité tot aankoop van onroerende goederen te Brussel. Na die controle kan het ontwerpbesluit worden overgemaakt aan de diensten van de kanselarij voor goedkeuring en kan het worden gepubliceerd in het Staatsblad. De discussie in dit dossier gaat over de Franse Tuinen. Daar hebt u ook op gealludeerd, mijnheer Bex, maar u geeft er een andere naam aan.

De heer Jos Bex : De Franse Tuinen sluiten aan bij het museum, verder naar beneden heb je de vijvers van Vossem.

Minister Vera Dua : Een deel zit in de overdracht en over de Franse Tuinen, die een onderdeel zijn van het Park van Tervuren, is er discussie. De federale en de Vlaamse diensten hebben erover vergaderd. Onze diensten waren zeer terughoudend ten aanzien van de overdracht van de Franse Tuin omdat men dacht dat de sanering van de vijvers heel veel zou kosten. Het gaat om vier vijvers die grenzen aan het stuk dat wordt overgedragen. Achteraf is er discussie ontstaan over de omvang van de kosten. De oorspronkelijke raming van 500 miljoen frank zou een overschatting zijn geweest, de diensten hebben dat bevestigd.

De federale overheid was en is vragende partij om deze site te behouden. Op het moment dat het dossier is opgestart, heeft men het stuk waarop u alludeert, uitgesloten. Momenteel is het dossier in behandeling zonder die bewuste Franse Tuin. Ik stel voor om nog een laatste poging te doen om dit mee op te nemen in de opsomming van de kadastragegevens.

Als we aanvoelen dat door de opname van deze percelen heel het dossier opnieuw zou worden geblokkeerd, wat mogelijk is, dan stel ik voor om het dossier in twee te splitsen. We kunnen eerst het ene deel overdragen zonder die bewuste zone, en onmiddellijk de onderhandelingen starten met de fe-

derale overheid en een apart besluit nemen over de Franse Tuin. In het Bruegelproject was die Franse Tuin opgenomen als een Vlaams project. Ik engageer me om te proberen dit opnieuw over te hevelen. Ik wil er echter wel over waken dat deze discussie het verder verloop van het dossier niet blokkeert.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : U hebt heel even over Groenendaal gesproken. Bij vorige verklaringen hebt u er ook niet aan gedacht dat men Groenendaal opnieuw voor paardenrennen zou gebruiken. Uit krantenartikels blijkt dat men er opnieuw paardenrennen zal organiseren, maar daar zal ik het nu niet over hebben.

Mevrouw de minister, u hebt het over de Franse Tuinen in het Park van Tervuren. Die tuinen vormen het bovenste deel van het park. Dwars op die tuinen liggen de vijvers van Vossem en op een gegeven ogenblik was er sprake van de Franse Tuinen bij het museum te laten. Het zou gaan om de Spiegeltuin en het gebied tot aan de grote dreef die de scheiding tussen de Franse Tuinen en de vijvers van Vossem vormt. In het huidige voorstel zouden alleen de vijvers die in het park liggen, zijn opgenomen, terwijl in het vorige voorstel alle vijvers zouden worden overgeheveld.

Minister Vera Dua : De Vossemvijver is in het voorstel opgenomen.

De heer Jos Bex : De vijvers die dwars gelegen zijn, blijven allemaal federaal. In het eerste voorstel zouden die ook worden overgeheveld. Ik kan vrede nemen met uw antwoord, mevrouw de minister. U zegt dat u zult proberen het deel van het Zoniënwoud dat aan het Park van Tervuren is gekoppeld, mee over te nemen. Ik pleit er echter ook voor dat u het Park van Tervuren niet zou loslaten. Voor mij mag het museum van Tervuren zelfs in Brussel worden ondergebracht. Het zou daar historisch gezien ook beter passen. De toeristische diensten van Tervuren zouden het museumgebouw dan kunnen gebruiken voor hun activiteiten. We zouden dan een mooi park hebben met mooie architectuur en ik denk dat het probleem dan meteen is opgelost.

Men wil de afgebrande cafetaria opnieuw opbouwen en zorgen dat men op de vijvers opnieuw plezier en genot kan beleven. Dat heeft natuurlijk niets te maken met een park en met het onderhoud van bomen en andere aanplantingen. Ik denk dat het schoentje daar een beetje wringt. Het park is inderdaad een interessante ontmoetingsplaats,

Bex

maar ik denk dat we het een andere bestemming moeten geven dan de bestemming die men federaal voor ogen heeft.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de kosten voor de gewesten voortvloeiend uit de MBO voor elektrische en elektronische apparaten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over afgedankte elektrische en elektronische apparaten, en van de heer Bex tot minister Dua, over de kosten voor de gewesten voortvloeiend uit de MBO voor elektrische en elektronische apparaten.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag gaat over afgedankte elektrische en elektronische apparaten. Op 1 juli 2001 treedt de nieuwe regeling voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten in werking. De MBO is in het Belgisch Staatsblad verschenen. Om aan de aanvaardingsplicht te kunnen voldoen, heeft de industrie het beheersorgaan Recupel opgericht. Recupel stelt echter nogal wat eisen aan de gemeenten, waardoor de uitvoering van de nieuwe regeling in het gedrang dreigt te komen. Er zijn dus problemen. Die problemen hebben vooral te maken met de dienstverlening in gemeentelijke en intergemeentelijke containerparken.

Recupel eist bijvoorbeeld dat de afgedankte apparatuur in vier fracties zou worden gescheiden bij de verwerker of in een regionaal overslagstation. De transportkosten zouden ten laste van de gemeente komen. Voor grote toestellen zou men het gewicht en het aantal moeten registreren. Recupel eist ook vrije toegang tot de gemeentelijke of intergemeen-

telijke containerparken voor de kleinhandelaars. Zowel de registratie als de scheiding van de toestellen in fracties en het transport ervan vragen extra inspanningen en middelen van de gemeenten. Hieruit blijkt dus duidelijk dat Recupel een deel van de kosten die met de aanvaardingsplicht gepaard gaan, op de gemeenten wil afschuiven.

Mevrouw de minister, hoe zijn de onderhandelingen verlopen ? Zijn de eisen van Recupel aanvaardbaar ? Kan Recupel beslissen wie vrije toegang tot de containerparken krijgt, of behoort dat beslissingsrecht tot de gemeentelijke autonomie ? Hoe staat het met de nieuwe MBO's voor afvalolie, en papier ? Zullen de andere sectoren dezelfde eisen kunnen stellen als Recupel ?

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wij hebben u een brief gestuurd over Recupel. Men was bij Recupel niet in staat ambtenaren van Vlaamse gemeenten in het Nederlands te woord te staan, zelfs niet na herhaaldelijk aandringen. Ik hoop dat de minister de nodige stappen zal zetten om iets aan dat probleem te doen.

Mijn eigenlijke vraag sluit aan bij een eerdere vraag en komt voor een groot deel overeen met de vraag van de heer Matthijs. Wij hebben reeds gewaarschuwd voor de uitholling van de MBO. Uit bepaalde interviews en teksten blijkt dat Recupel apparaten met bepaalde gebreken niet zou aanvaarden. We stellen ook vast dat Recupel het containerpark als de eerste verwijderingsmethode beschouwt. Het probleem is dat de kleinhandelaars niet de mogelijkheid hebben om zaken door Recupel te laten ophalen, omdat ze aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen. De druk van de bedrijven en de KMO's op de gemeenten om het park voor de inzameling van elektrische en elektronische apparaten open te stellen, is vrij groot.

Recupel zegt dat de consument voor het afleveren van dit wit- en bruingoed in containerparken niet meer moet betalen, omdat hij er al eens voor heeft betaald. De consument mag geen twee keer betalen. Uiteraard is die redenering juist. Als de consument betaalt bij de aankoop van zijn apparaat, moet hij toch niet meer betalen bij de aflevering ervan. Het perfide aan de redenering van Recupel is natuurlijk dat men het geld daarvoor reeds heeft ontvangen bij de verkoop. Dat geld komt eigenlijk toe aan de gemeenten, die een bepaalde taak in verband met de inzameling op zich nemen. Als Recupel van de gemeentelijke infrastructuur gebruik

Bex

wenst te maken moet een deel van het ontvangen geld aan de gemeenten worden overgemaakt. In veel gevallen is het gemakkelijk dat men in een containerpark terecht kan, maar er moet een vergoeding tegenover staan.

Ik heb berekend dat goederenopslag voor 10 kubieke meter 16.800 frank kost, BTW inbegrepen. Ik stel dan ook voor dat Recupel en andere MBO-uitvoerders die gebruik maken van een containerpark van een gemeente, daar ook voor betalen. Het kan toch niet dat de gemeenten het geld in de zakken van Recupel zien verdwijnen. Als Recupel gemeentelijke containerparken gebruikt, zijn de gemeenten dan gemachtigd om die kosten door te rekenen aan Recupel? De consument heeft er immers voor betaald bij de aankoop van zijn wit- en bruingoed.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze MBO is wat mij betreft voor de gemeenten de beste MBO. We hebben al over de andere MBO's gesproken. Ga maar eens na wat gemeenten moeten betalen voor overeenkomsten die door mijn voorganger zijn afgesloten, zoals Fost Plus en de MBO voor papier. We moeten heel wat moeite doen om dat recht te trekken, wat ons voorlopig niet lukt omdat we vast zitten aan een vroegere overeenkomst. De MBO waar we het nu over hebben is een schoolvoorbeeld van een volledige doorrekening van de kosten aan de producent. Dat is dus een voorafgaande opmerking.

Dit neemt echter niet weg dat we ervoor moeten zorgen dat het systeem volledig sluitend is. In de MBO voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur – of AEEA – is bepaald dat Recupel aan de gemeenten gratis containers ter beschikking zal stellen voor alle AEEA en dat Recupel deze gratis zou ophalen en verwerken. In ruil daarvoor zouden de gemeenten of de intercommunales ook de kleine of minder grote handelaars toelaten, zij het wel in de mate dat de ruimte op de containerparken dit mogelijk maakt. Voor de grotere hoeveelheden, afkomstig van de grotere handelaars, voorziet Recupel in een eigen fijnmazig inzamelingsysteem ten huize van die handelaars.

Voor alles wat Recupel meer vraagt dan wat in de MBO staat, kan dus wel een vergoeding worden afgesproken. Recupel is reeds principieel bereid om voor de volgende vormen van dienstverlening in een vergoeding te voorzien. Ten eerste gaat het om een vergoeding voor de administratieve opvolging

van de stroom AEEA, ook via de containerparken. Ten tweede vraagt Recupel om een voorsortering te maken in vier fracties : groot witgoed, IT – zijnde alles wat met computers te maken heeft -, klein witgoed en bruingoed. Ook daarvoor zal een vergoeding worden betaald. Ten slotte zal er ook een vergoeding worden betaald voor het transport van het containerpark naar een regionaal overslagstation – of ROS – en eventueel ook voor het transport van dat ROS naar een verwerker.

De lopende contracten voor de ophaling van AEEA bij de gemeenten en de intercommunales worden in elk geval vanaf 1 juli overgenomen door Recupel. Er is geprobeerd om een overeenkomst te bereiken tussen de VVSG en Recupel over de hoogte van de vergoeding en over de precieze modaliteiten. De onderhandelingen hierover met de VVSG zijn blijkbaar afgerond. Aanvankelijk verliepen die onderhandelingen tussen de VVSG en Recupel nogal stroef. De standpunten lagen namelijk vrij ver uit elkaar. Gelukkig zijn ze dan echter toch nog vrij snel tot een akkoord gekomen.

De gemeenten zijn ondertussen op de hoogte gebracht van die praktische afspraken. Het probleem was immers dat de gemeenten niet goed wisten wat ze moesten verwachten zolang de onderhandelingen tussen Recupel en de VVSG nog aan de gang waren. Ondertussen heeft de VVSG echter aan alle gemeenten een brief gestuurd waarin die afspraken zeer duidelijk worden uitgelegd.

De heer Matthijs stelde de vraag of Recupel bepaalde eisen kan stellen over de toegang tot de containerparken of over de retributies die worden gehanteerd. Die vraag heb ik al gedeeltelijk beantwoord. De uitbating van de containerparken blijft in elk geval de bevoegdheid van de gemeente of van de intercommunale. Voorzover die gemeente of de intercommunale wil meedoen met het Recupel-systeem, zal ze een contract afsluiten met Recupel. In ruil voor toetreding kan Recupel binnen een dergelijke overeenkomst wel over een aantal voorwaarden onderhandelen, zoals het toelaten van de kleinere handelaars en het niet aanrekenen van retributies. Dit laatste lijkt me vrij evident te zijn.

Het is hoe dan ook duidelijk dat, voorzover bepaalde handelaars geen gebruik kunnen maken van de fijnmazige inzameling op het containerpark, Recupel voor een alternatief moet zorgen. Als blijkt dat de gemeente niet in staat is om dat op een of andere manier te organiseren, moet Recupel dus voor een alternatief zorgen.

Dua

Ik ben van plan om een eerste evaluatie van dit systeem af te wachten. Het systeem moet nu op gang komen. Na een jaar kunnen we dan eventueel een evaluatie uitvoeren. Verloopt dit wel goed voor de gemeenten? Zijn er geen extra kosten aan verbonden? In dit kader wil ik gerust het voorstel van de heer Bex in overweging nemen om na te gaan of het eventueel niet aangewezen zou zijn dat er specifieke opslagkosten worden betaald.

Ik wil daar echter niet te ver in gaan. We vragen nu al heel veel van Recupel. We moeten de betrokkenen de kans geven om te bewijzen dat het systeem goed werkt. Als zou blijken dat het verkeerd loopt, zullen we de zaak herbekijken. Als ook zou blijken dat er bij de gemeenten om allerlei redenen een grote vraag is voor het betalen van die opslagkosten, moeten we met Recupel rond de tafel gaan zitten om na te gaan of dit eventueel toch niet kan worden teruggevorderd.

Zoals ik al zei, wil ik echter eerst afwachten hoe het systeem in de praktijk zal werken. De betrokken partijen zijn – zij het misschien vrij laat – tot een akkoord gekomen. Het systeem moet immers vanaf 1 juli in werking treden. Hoe dan ook, de gemeenten zijn op de hoogte gebracht. Nu moeten we Recupel de kans geven om te bewijzen dat het goed werkt.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, uw antwoord is duidelijk. Ik heb wel nog de volgende vragen. Ten eerste, hebt u er enig idee van hoeveel regionale overslagstations er zo zijn en of de kleinhandelaars daar ook gebruik van kunnen maken? Ten tweede, wanneer heeft die briefwisseling met de gemeenten plaatsgevonden? Ik heb immers nog niets ontvangen.

Minister Vera Dua : Momenteel is de situatie zo dat er rechtstreeks van de containerparken naar de verwerkers zal worden gereden. Men is immers nog volop bezig met de organisatie van die regionale overslagstations. Als Recupel in staat is om die periode te overbruggen, is dat op zich eigenlijk geen probleem.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mevrouw de minister, voor alles geldt dat er goed, beter en best is. Ik ben het met u eens dat dit al van het betere is. Bij de evaluatie zullen we nagaan of er vroeg of laat nog tot een

best kan worden gekomen. Mijn grote bekommernis is dat er door de gemeenten nog te dikwijls voor een gemakkelijksoplossing wordt gekozen. Daardoor betaalt de belastingbetaler via de algemene middelen een deel van de kosten eigenlijk twee keer. Daarom ben ik blij dat u bij een evaluatie wilt overwegen om de echte kosten van de gemeenten rechtstreeks door te rekenen aan degenen die de gelden daarvoor krijgen. Dat is immers toch de bedoeling van die MBO's.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de OVAM-campagne 'Gooi de toekomst niet weg'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de OVAM-campagne 'Gooi de toekomst niet weg'.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in antwoord op een schriftelijke vraag over dit onderwerp, leren we dat de totale kosten van de campagne 'Gooi de toekomst niet weg' ongeveer 31,5 miljoen frank bedraagt. Dit is dan nog zonder rekening te houden met de volgens ons betwistbare gratis inlassingen in de dagbladen in het kader van de MBO Papier.

De evaluatie van de campagne gebeurt vooral in verband met de attitudes van de consumenten. Sorteren de consumenten omdat ze moeten of omdat ze zich van het probleem bewust zijn? Volgen ze het meest aangewezen kanaal, enzovoort? Bij de evaluatie zou het volgens ons vooral interessant geweest zijn om na te gaan of er ten gevolge van deze campagne bewegingen zijn in de volumes. Heeft men inderdaad minder afval geproduceerd? Is het geproduceerde afval op de goede manier ingezameld? Heeft men inzake recyclage de beoogde doelstellingen gehaald? De antwoorden op deze vragen zijn echter niet terug te vinden in de evaluatie van de campagne zoals die aan ons werd medegedeeld.

Bovendien is de inspanning die de overheid levert met het bedrag van 31,5 miljoen frank volgens ons niet meer dan een druppel op een hete plaat. Het

Bex

lijkt ons zinvoller om de producenten aan te zetten tot het voeren van sensibiliseringscampagnes. In een aanvangsfase zouden ze minstens de inspanning moeten leveren die de overheid levert om te komen tot een betere afvalvoorkoming en afvalinzameling.

Mevrouw de minister, kunt u cijfermateriaal geven waaruit de resultaten van de campagne blijken? Bent u het eens met onze vraag naar een grotere verantwoordelijkheid van de producent? Zo ja, welke acties kunnen desbetreffend worden overwogen? Kan in elke toekomstige MBO een hoofdstuk inzake preventiecampagnes worden verplicht, waarvan de opzet in verhouding moet staan tot de gehaalde resultaten?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik kan enigszins in de redenering van de heer Bex komen. Bij de evaluatie van de MBO Papier hebben we echter gezien welk soort campagnes we kunnen verwachten op het moment dat de producent daar een greep op heeft. In die MBO hebben we juist als een van de kritieken gesteld dat de OVAM veel meer zelf volledig die sensibilisering in handen moet hebben. Anders komen de producenten af met sensibilisering rond zeer kleine deelaspecten in plaats van dat ten gronde te doen. Daarom vind ik het zeer belangrijk dat de overheid daar een greep op heeft. Dat is vooral belangrijk voor de grote stromen. Sensibilisering door de producenten kan misschien wel zinvol lijken, maar ik heb daar dus toch een aantal bedenkingen bij. Als men dat doet, moet men voor een vrij strak scenario zorgen voor die preventiecampagnes. Het kan echter nooit een volledige vervanging zijn voor de campagnes van de OVAM. Het kan dus alleen maar aanvullend zijn.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Bex, de campagne 'Gooi de toekomst niet weg' is een campagne die gericht is op preventie. Het gaat dus niet over hergebruik of over sorteren. Het vermijden van de productie van afval staat centraal. Daarmee streven we een algemene gedragswijziging na bij de consument. Deze campagne loopt tot eind 2001. Op het einde van dit jaar wordt volgens de vooraf bepaalde meetinstrumenten geëvalueerd wat het effect is van dergelijke campagnes. Er bestaan ondertussen al mogelijkheden om dit te doen. Het blijft echter moeilijk om het effect in te schatten

van één bepaalde campagne. Ze past immers in een hele serie van campagnes waarmee we de druk geleidelijk aan willen opvoeren.

Dit is dus één methode om aan afvalpreventie te doen. Een sensibiliseringscampagne alleen kan de volumes afval echter niet in de gewenste mate doen dalen. Het Vlaams Gewest beschikt dan ook over verschillende instrumenten om het afvalbeleid te realiseren. Zo zijn er de juridische instrumenten : de terugnameplicht, de aanvaardingsplicht, de convenants, enzovoort. Daarnaast zijn er de fiscale instrumenten : de heffingen en de subsidiëringen. Ten slotte zijn er ook nog de sociale instrumenten : sensibilisering en informatievoorziening. Dus ook met behulp van die instrumenten moeten we de bewustwording bij het grote publiek tot stand brengen.

Afvalpreventie is voor ons de hoofdprijs. Alles wordt daarop gefocust. We hebben ook een 'strategisch project afvalpreventie'. Dit project omvat een hele reeks acties naar de verschillende doelgroepen. De publieke campagnes zijn uiteraard het meest zichtbaar omdat die zich naar iedereen richten. Los daarvan worden er echter ook specifieke acties gericht naar welbepaalde doelgroepen zoals scholen, gezinnen, producenten en handelaars.

We zijn ook aan het nagaan hoe het Vlaams Gewest aan een soort productnormering kan doen. Dat is immers dé sleutel tot preventie, waarmee we kunnen ingrijpen op het gebied van de producten die op de markt worden gebracht. Op dat vlak zijn onze bevoegdheden vrij beperkt, maar we zijn nu juridisch aan het uitzoeken in hoeverre we toch niet ook op dat gebied maatregelen zouden kunnen nemen.

Inzake verpakkingen willen we zeker proberen om het systeem van FOST Plus bij te sturen. Daarnaast zullen we de kleinhandelaars en de eindverkopers aanspreken om meer aandacht te hebben voor de problematiek van de eenmalige verpakkingen. Eventuele afspraken kunnen hierbij worden vastgelegd in MBO's. Ik ben er in ieder geval van overtuigd dat de MBO's een van de beste instrumenten zijn waarover we momenteel beschikken om te proberen de afvalproductie te verminderen.

U vraagt om de producenten veel meer te sensibiliseren. Wij doen inderdaad pogingen om dat te bereiken. In de voorbeelden van hoe het moet, zal ik verwijzen naar de MBO over afgedankte elektrische en elektronische apparaten. Dat is nu eenmaal een MBO waar we geprobeerd hebben om dat erin

Dua

vast te leggen, en waar we de producenten blijkbaar toch grotendeels mee hebben gekregen.

In artikel 4 van die MBO staat een heel stuk over de inspanningen die op het vlak van preventie geleverd moeten worden. Er is onder meer sprake van een preventieplan.

In deze MBO wordt de producent ook verplicht om sensibiliseringsacties te ondernemen. Als er algemene voorlichtingscampagnes worden gevoerd, moeten die wel ter goedkeuring worden voorgelegd aan de OVAM. Op die manier kan de OVAM ervoor zorgen dat er op de juiste manier aan voorlichting wordt gedaan. Het is de bedoeling om ook voor andere MBO's in dergelijke campagnes te voorzien. Op die manier wordt de producent mee geresponsabiliseerd om de consument te sensibiliseren. We moeten er uiteraard wel voor zorgen dat de overheid en de privé-sector dezelfde signalen geven aan de consument. Anders zitten we immers in de problemen. Het is de taak van de OVAM om daarop toe te zien.

De onderhandelingen met betrekking tot de MBO Papier zijn momenteel lopende. We hebben nu bereikt dat we de volledige vrijheid hebben om voor de campagnes die we zelf als overheid kunnen voeren, zelf de inhoud te bepalen. Voor het overige moeten de besprekingen nog verder worden gevoerd om deze MBO aan te scherpen in de richting die u bedoelt.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel ook vast dat er inderdaad beterschap merkbaar is. Ik ben het ook volkomen eens met de opmerking van mevrouw Vertriest. Ik zal trouwens nooit beweren dat men de privé-sector volledig zijn gang moet laten gaan in het zelf inhoud geven aan de gevoerde sensibiliseringsacties. Voor mijn part mag het zelfs zo zijn dat de OVAM de totaliteit doet van de sensibiliseringscampagnes. Ik wil wel dat de privé-sector minstens de bijdrage moet leveren die de overheid levert. Op die manier zal men die sector echt responsabiliseren. Dat was eigenlijk de bedoeling van mijn vraag. Ik pleit er dus voor dat, als de overheid inspanningen levert, de sector minstens even grote inspanningen levert. Voor mijn part mogen de middelen dan ter beschikking worden gesteld van de overheid om die campagnes te stroomlijnen met de eigen campagnes, maar ik vind in ieder geval dat er grotere inspanningen moeten komen van de pro-

ducenten. Het kan niet zijn dat alleen de overheid de inspanningen moet leveren. In die zin zijn de bepalingen van de MBO inzake wit- en bruingoed, uiteraard een goede zaak.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verlenging door Europa van het verbod om dierlijk afval te verwerken in dierenvoeding

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verlenging door Europa van het verbod om dierlijk afval te verwerken in dierenvoeding.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in het Europees Parlement werd in eerste lezing een voorstel van richtlijn goedgekeurd inzake gezondheidsvoorschriften voor dierlijke bijproducten. De tweede en de derde lezing moeten uiteraard nog volgen vooraleer het definitief van kracht wordt. In totaal gaat het over 16 miljoen ton dierlijke bijproducten. De bedoeling is om op termijn duidelijk gescheiden afvalstromen te realiseren, zodat slechts 2 miljoen ton afval nog effectief te verwijderen blijft. Alleen afval dat afkomstig is van voor menselijke consumptie geslachte dieren, zou in aanmerking komen voor de verwerking tot nuttig product, mits uitdrukkelijk verbod op hergebruik binnen de diersoort en mits verbod op gebruik van dergelijke producten voor herkauwers.

De nieuwe verordening zou ingaan op 1 januari 2002. Op dat moment zal het eventuele opheffen van het huidige totaalverbod afhangen van de manier waarop de verordening in de praktijk wordt gebracht. De sector krijgt dus een vrij grote verantwoordelijkheid, niet alleen inzake milieuproblematiek, maar ook inzake economische aspecten. Het gaat immers over het al dan niet economisch nuttig aanwenden van 14 miljoen ton afval. Nu moet dat dus effectief als afval verwerkt worden, maar in andere gevallen zou dat een nuttige toepassing kunnen krijgen.

Bex

Heeft de overheid al gepraat met de betrokken sectoren over deze mogelijke aanpassing van het verbod dat nu van kracht is ? Zijn de sectoren in staat om deze strikt gescheiden inzameling van de afvalstromen te organiseren ? Beschikken we over de instrumenten om de nodige controles te doen ? Misschien moet de overheid de sector wijzen op het voorbereidend werk dat deze al kan doen in functie van een richtlijn die er vroeg of laat toch zal komen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Een belangrijke vraag die mee kan bepalen in hoeverre die 16 miljoen ton als grondstof kan worden gebruikt en niet alleen als afvalstof, is of het afval kan worden gebruikt als meststof. Bij mijn weten is daar nog geen sluitend antwoord op. Mevrouw de minister, wanneer kan daar een antwoord op komen ? Als het afval kan worden gebruikt, kan dat een nieuwe stroom veroorzaken. Tijdens de hoorzitting over BSE bleek het niet zo simpel om volledig gescheiden stromen op te zetten. Het gevaar blijft bestaan dat de besmetting van de ene diersoort naar de andere overslaat.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Binnen de sector is er grote onzekerheid zolang men niet zeker weet wat er met die verordening zal gebeuren en zolang er geen definitieve beslissing is genomen. In de voorbije maanden en jaren werd de sector vaak met nieuwe beslissingen geconfronteerd. Het is niet gemakkelijk geweest maar hij heeft zich altijd aan de nieuwe situatie aangepast. Er worden momenteel aanzienlijke inspanningen geleverd om zoveel mogelijk eindprodukten van de verwerking, bijvoorbeeld petfood en meststoffen, te valoriseren.

We stellen vast dat de sector een afwachtende houding aanneemt inzake investeringen in de installatie van aparte lijnen voor de verwerking van dierlijk afval afkomstig van verschillende diersoorten. We horen ook wel tegengestelde geluiden. De grootindustrie en de distributie geven het signaal dat ze niets in het veevoer willen omdat het zo belastend is dat men vreest dat de consumptie van vlees opnieuw zal dalen. Het is niet omdat het Veterinair Comité een alternatief voorstel doet, dat heel de sector staat te springen om dat toe te passen. We kunnen niet van de sector verwachten dat hij investeringen doet om een beslissing uit te voeren die in de lucht hangt.

Het is niet evident dat de overheid de sector stimuleert om werk te maken van de verordening zolang er geen definitieve tekst is. Na de publicatie van de verordening is er een overgangperiode van zes maanden, binnen dewelke bedrijven zich in orde kunnen stellen met de nieuwe wetgeving. We zullen moeten afwachten hoe dit in België zal worden toegepast en wat de mogelijkheden van de bedrijven zijn.

Er zijn momenteel al drie soorten stromen : het gespecificeerd risicomateriaal, het hoog-risicomateriaal en het laag-risicomateriaal. Dit komt min of meer overeen met de drie categorieën van dierlijke bijprodukten in het voorstel van verordening.

De scheiding en opvolging van deze verschillende stromen valt onder de bevoegdheid van de gewestelijke en federale administraties, dus zowel van de OVAM als van het ministerie van Volksgezondheid. We hebben dit besproken naar aanleiding van een interpellatie van de heer Van Looy. Er is een protocol in voorbereiding tussen de gewestelijke diensten en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, zodat duidelijker wordt wie wat controleert en zodat de controles beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Dit protocol is bijna klaar en zal mee de basis vormen voor de concrete uitwerking op het terrein, als de nieuwe verordening in voege treedt. Momenteel hebben we weinig argumenten om bij de sector aan te dringen om nu reeds maatregelen te nemen. We moeten afwachten wat dit op Europees vlak zal opleveren.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Ik kan begrijpen dat de sector niet geïnteresseerd is en een afwachtende houding aanneemt als hij geen vooruitzicht heeft. Ik kan me niet voorstellen dat er geen economische druk is op de sector. Het gaat toch over materiaal dat economisch nuttig kan worden aangewend, dat nu moet worden verwerkt en waarvan de kosten moeten worden gedragen. Heeft de sector de mogelijkheid om die gescheiden afvalstromen te organiseren ? Beschikken wij over de mogelijkheid, eenmaal dit operationeel is, om dat degelijk te controleren ? Het is niet voorbarig om daar nu al over na te denken en na te gaan of we er klaar voor zijn als de richtlijn wordt goedgekeurd. Als we dat niet voorbereiden, is zes maanden heel weinig.

Minister Vera Dua : In het kader van de voorbereidende gesprekken over het protocol wordt daar al rekening mee gehouden. Gescheiden stromen vragen economische investeringen. Dat houdt altijd

Dua

een risico in. Anderzijds zal het voor de hoofdspe-
ler op die markt, die iedereen kent, weinig proble-
men geven om daarop in te spelen als de verorde-
ning er komt. Er zijn trouwens voor een aantal
stromen al aparte lijnen. Als de verordening wordt
goedgekeurd, zal het probleem niet zo groot zijn
als men zou kunnen denken. We moeten goed na-
denken over hoe we de controles moeten doen.
Dat moeten het IVK en de OVAM en de diensten
van het Waals en Brussels Gewest uitklaren.

Strikt genomen is dierlijk afval een zeer goede
meststof. Op hygiënisch vlak zijn er wel verschil-
lende bemerkingen tegen. Voor de Vlaamse regio is
het probleem minder groot, tenzij op het vlak van
de export. Ik zou niet willen dat we nu massaal
dierlijk afval gaan recycleren tot meststof. We heb-
ben al een mestprobleem en dat moeten we eerst
oplossen. Daarna kunnen we nagaan of we additio-
nele stoffen als meststof kunnen gebruiken. Inter-
nationaal zijn de verschillende experts het er niet
over eens in hoeverre dierlijk afval kan worden ge-
bruikt als een goede meststof. We moeten daarover
het advies van het Veterinair Comité afwachten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

**Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot
mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu
en Landbouw, over duurzaam beheer van bossen
en een ecolabel voor hout**

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg
van mevrouw Vertriest tot mevrouw Dua, Vlaams
minister van Leefmilieu en Landbouw, over duur-
zaam beheer van bossen en een ecolabel voor hout.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter,
mevrouw de minister, in de vorige legislatuur heeft
het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd
om een duurzaam beheer van onze bossen te sti-
muleren en om de handel in hout met een ecolabel
te bevorderen. In die resolutie vroeg men onze
duurzaam beheerde bossen in te schakelen in een
internationaal erkend ecolabelsysteem. Men koos
terecht voor het FSC-labelsysteem. Tegen 2002
zouden minstens alle overheidsbossen op een
duurzame manier moeten worden beheerd. De
Vlaamse regering zou zich bovendien engageren

om voor het eigen houtverbruik voorrang te geven
aan gecertificeerd hout.

Op een vraag van 11 oktober 2000 antwoordde de
minister dat ze maatregelen zou nemen om de fei-
telijke stap tot certificering te vergemakkelijken.
Op dit ogenblik zijn er maar drie bossen gecertifi-
ceerd : het Zoniënwoud, Heverleebos en Meer-
daalwoud. Dat zijn alle drie domeinbossen. Tegelij-
kertijd stijgt de vraag naar hout met een FSC-label.
De vraag is groter dan het aanbod, dat bleek ook
op informatieavonden. Om aan de vraag te kunnen
voldoen, moet men hout met een FSC-label invoer-
en uit Duitsland, terwijl hier toch meer hout met
een FSC-label kan worden geproduceerd.

Ik zal het nu niet hebben over het illegaal kappen,
maar wel over de nood om het aanbod aan gela-
beld hout in Vlaanderen te verhogen. We kunnen
misschien beginnen met onze domeinbossen. De
meeste van onze bossen zijn privé-bossen en daar
kunnen we ook gelabeld hout vandaan halen.

Zijn er ondertussen eigenlijk al meer dan de drie
door mij vermelde bossen gecertificeerd ? Hoe ver-
loopt het proces van certificering van andere do-
meinbossen ? Op welke termijn zullen de duur-
zaam beheerde bossen aangroeien ? Zijn er al la-
bels uitgereikt aan andere openbare eigenaars en
aan privé-bosbezitters ? Werken de voorgestelde
stimuleringsmaatregelen ? Op welke manier zal de
minister de openbare en de privé-eigenaars aanzet-
ten tot duurzaam bosbeheer dat voldoet aan de
FSC-normen ? Veel van onze openbare bossen
worden wel op een duurzame manier beheerd,
maar hebben daarom nog geen FSC-label.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Hoe kan men controleren of het
hout dat hier wordt aangeboden inderdaad een
FSC-label heeft ? Uit berichten blijkt dat hande-
laars, om toch maar aan de vraag te kunnen vol-
doen, hout verkopen dat eigenlijk geen FSC-hout
is.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Er zijn inderdaad drie domein-
bossen gecertificeerd : het Zoniënwoud, Meerdaal-
woud en Heverleebos. Men heeft bewust voor het
FSC-label gekozen. Dat ging gepaard met grote
discussies in de bos- en de houtsector. Tijdens de
vorige legislatuur is er ook in deze commissie over
gediscussieerd.

Dua

Het probleem is hoe men op een vlotte manier aan de zeer strenge eisen van het FSC-label kan voldoen? De administratie heeft er uiteindelijk voor gekozen om een globale visie voor het beheer van domeinbossen uit te werken die aan de FSC-criteria beantwoordt. Die visie zal worden geconcretiseerd in een uitvoeringsbesluit bij het bosdecreet. Als men de criteria in een uitvoeringsbesluit heeft gegoten en als de FSC, de Forest Stewardship Council, zich akkoord verklaart met de criteria, dan wordt hout uit een bos dat volgens de criteria wordt beheerd, automatisch van een FSC-label voorzien. De FSC hecht zeer veel belang aan de kwaliteitsbewaking. Het certificeringsproces is dan ook zeer omslachtig en moet gepaard gaan met veel overleg. Wij willen dat op onze manier opvangen.

Het nieuwe systeem van beheer past men nu reeds toe in enkele pilootbossen. We hebben per provincie een bos uitgekozen. We zullen zorgen dat die bossen aan de FSC-eisen voldoen. Op dit ogenblik kiezen wij voor groeps-certificering, omdat de realisatie anders niet haalbaar is en een hoge kostprijs met zich meebrengt. We moeten de bossen immers door internationaal erkende instanties laten controleren.

De bedoeling van de FSC is het systeem waterdicht maken, maar daardoor maakt men het systeem zo moeilijk dat bijna geen enkel bos aan de criteria kan beantwoorden. Wij bevinden ons in een luxepositie, maar voor een derdewereldland kan dat wel eens problemen opleveren.

De administratie legt nu de laatste hand aan het uitvoeringsbesluit dat de criteria bepaalt en heeft advies gevraagd aan de Vlaamse Hoge Bosraad, waar al hevige discussie over het onderwerp is gedicussieerd. We zijn er dus nog niet, maar we komen er wel.

We willen het systeem ook doorvoeren in privébossen. Als privé-eigenaars zich in het systeem inschakelen, geeft dat een meerwaarde aan de Vlaamse bossen. Er worden er dan meer op een duurzame manier beheerd. Onze bedoeling is de criteria via de bosgroepen te laten toepassen op privébossen. Ook voor de privébossen streven we een groeps-certificering na. U weet dat een bos in Vlaanderen niet rendabel is. We moeten de certificeringskosten dus niet door de eigenaars laten betalen, want dan zal geen enkel privé-bos worden gecertificeerd. De privé-eigenaars kunnen hun beheersplannen afstemmen op de criteria van duurzaam bosbeheer. Via de bosgroepen zullen we dat

stimuleren. Als de eigenaar vervolgens interesse heeft voor het certificaat, kan hij een subsidie krijgen. Die subsidie is bedoeld als stimuleringsmaatregel.

De toekenning van FSC-labels is gedurende twee jaar onderbroken, maar eens de uitvoeringsbesluiten er zijn, zal alles hopelijk wat sneller verlopen. We zullen dan via een groeps-certificaat een grote oppervlakte certificeren.

In de jaren '94 en '95 was de houtkolom zeer optimistisch. Men ging er alles aan doen om het aanbod van gecertificeerd hout op de Belgische markt te vergroten. Dat blijkt ondertussen echter niet zo vlot te gaan. Ik weet wel dat een aantal houtimporteurs zich nu ook concentreren op FSC-hout. Het probleem is dat er voor de import eveneens strenge normen gelden. De FSC-houstream moet volledig worden gescheiden van de normale houstream. Dat is logisch. Wie hier een plank koopt met een FSC-label, moet de absolute garantie kunnen krijgen dat die plank gemaakt is van een boom uit een duurzaam beheerd bos. Dat is niet gemakkelijk, maar men doet extra moeite, omdat men erwaart dat de vraag naar gelabeld hout groter is dan het aanbod.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Hoe zit het met de timing in verband met de uitvoeringsbesluiten?

Minister Vera Dua : De administratie is zo goed als klaar met de uitvoeringsbesluiten. We hebben ook advies gevraagd aan de Vlaamse Hoge Bosraad. Op die manier kunnen we met de sector discussiëren. De raad heeft deze week vergaderd en we wachten nu op het verslag. We zullen ook nog overleg met de privé-eigenaars hebben en ik denk dat we de zaak dan na het reces op de regeringsagenda zullen plaatsen.

Ik kan de geïnteresseerden de ontwerp-teksten bezorgen, zodat ze weten waar de discussie over gaat. Ik denk trouwens dat we ook nog advies aan de MINA-raad en de Raad van State moeten vragen, maar dat moet ik eens controleren. Ik denk toch dat tegen het einde van het jaar alles in kannen en kruiken zal zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.03 uur.*